

Lausunto Paimion liittymisestä Föliin

Kaupunginhallitus 17.10.2022 § 338
1689/08.01.00/2022

Valmistelija: kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Tiivistelmä:

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on pyytänyt Raision kaupunginhallitukselta lausuntoa Paimion kaupungin liittymisestä Turun seudullisen viranomaisen toimivalta-alueeseen. Kaupunginhallitukselle esitetään, että se puoltaa Paimion liittymistä.

Taustaa

Föli-alueeseen kuuluvat kunnat ovat tehneet seudullisesta joukkoliikenteestä yhteistoimintasopimuksen (1.1.2012 alkaen), jonka mukaan ”Auran, Maskun, Mynämäen, Nousiaisten, Paimion, Paraisten, Sauvon ja Tarvasjoen kunnilla on oikeus liittyä sopimuksen mukaiseen yhteistyöhön edellyttäen, että Turun seudun joukkoliikenteen viranomaisen toimivalta-alue säilyy liittymisen jälkeen toiminnallisesti tarkoituksenmukaisena ja että yhteistyöhön liittyvä kunta hyväksyy yhteistoimintasopimuksen ja sen mukaiset kustannusten jakoperusteet”.

Föli-alueen laajenemista selvitettiin Paimion, Paraisten, Maskun, Nousiaisten ja Mynämäen toiveesta vuonna 2021. Selvityksen tavoitteena oli arvioida karkealla tasolla liittymisen/laajenemisen vaikutuksia; mm. sen hyötyjä asukkaille, yrityksille ja kunnan vetovoimalle, liikenteen ja sen järjestämisen kustannuksia, vaikutuksia maksu- ja informaatiojärjestelmään, valtion tukien muutosta, ja mahdolliseen liittymiseen ja lautakuntatyöhön liittyviä käytännön kysymyksiä. Fölin toimivalta-alueen laajenemista koskeva selvitys on toimitettu kaikille nykyisille Föli-kunnille ja potentiaalisille uusille Föli-kunnille 17.2.2022 sekä uudelleen 7.3.2022 pieniltä osin päivitetty versio. Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on merkinnyt selvityksen tiedokseen 3.3.2022 § 28.

Laskelmat tehtiin mahdollisten uusien kuntien osalta nykyisen joukkoliikennetarjonnan mukaisena, jotta eri kustannuksia olisi mahdollista vertailla helposti. Kustannusjakomallina käytettiin Fölin nykyistä jakomallia. Seutulinjoiden kustannusjakomalli on muutettu vuonna 2019, jotta se ottaa tasataksassa huomioon oikeudenmukaisesti myös matkojen pituuden, ei vain matkamäärää.

Maksu- ja informaatiojärjestelmän kustannusjaon periaatteena on, että uudet kunnat maksaisivat jatkossa oman asukaslukunsa mukaisen osuuden maksu- ja informaatiojärjestelmästä kuten nykyisetkin Föli-kunnat. Koska nykyiset Föli-kunnat ovat jo satsanneet merkittävästi maksu- ja informaatiojärjestelmään, maksaisivat uudet kunnat osuuden jo tehdyistä investoinneista – ei kuitenkaan järjestelmän aiemmasta ylläpidosta.

Masku, Nousiainen, Mynämäki ja Parainen eivät hae jäsenyyttä Föliin.

Liittymishakemus

Paimion kaupunginvaltuusto on päättänyt 14.9.2022, että se esittää Turun seudun joukkoliikennelautakunnalle, että Paimio liittyy Turun seudun joukkoliikenneviranomaisen toimivalta-alueeseen. Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on 21.9.2022 päättänyt pyytää Turun kaupungilta, Kaarinan kaupungilta, Raision kaupungilta, Liedon kaupungilta, Naantalin kaupungilta ja Ruskon kunnalta lausunnon Fölin mahdollisesta toimivalta-alueen laajentamisesta Paimion kaupunkiin.

Lausunnot pyydetään toimittamaan seudulliselle joukkoliikenteelle viimeistään 1.11.2022.

Paimion liittymisen vaikutuksista

Paimion kaupunki täyttää Föli-kuntien välisen yhteistyösopimuksen vaatimukset. Paimion mahdollisen liittymisen jälkeen Turun seudun joukkoliikenteen viranomaisen toimivalta-alue säilyy toiminnallisesti tarkoituksenmukaisena ja Paimio hyväksyy yhteistoimintasopimuksen ja sen mukaiset kustannusten jakoperusteet.

Paimio osallistuu jatkossa liikennöinnin lisäksi maksu- ja informaatiojärjestelmän investointeihin ja liikenteen järjestämiskustannuksiin (hallinto). Lisäksi Paimio maksaa kertaluonteisen liittymismaksun jo tehdyistä maksu- ja informaatiojärjestelmähankinnoista. Liittymismaksusta saadun tulon käytöstä sovitaan nykyisessä Fölissä erikseen.

Vaikutukset Raisiolle

Raisiolaiset asukkaat pääsevät samoilla lipuilla laajemmalle alueelle: joukkoliikenteen käyttö kasvaa.

Kattavat ja yhtenäiset joukkoliikennepalvelut koko työssäkäyntialueella helpottavat yritysten sijoittumista seudulla, edistävät matkailua ja ovat positiivinen imagotekijä.

Paimion liittyminen ei juurikaan vaikuta Raision kustannuksiin. Raisio hyötyy liikenteen järjestämisen kustannusten jakamisesta ja valtionrahan suuruuden kasvusta. Taloudellinen merkitys on Raisiolle pieni, ja hyväksyminen koskee enemmän sitä, että raisiolaiset saavat jatkossa Fölissä lisää palveluja.

Vaikutukset seudulla

Turun tulot saattavat nousta Paimion liittymisen myötä hieman, sillä Turku saa paimiolaisten kausikorttimatkustajien matkoista lisää sisäisen liikenteen nousukorvauksia. Mitä enemmän paimiolaiset hyödyntävät Föliä, sitä parempi se on Turulle. Taloudellinen merkitys on kuitenkin pieni, ja etu koskee enemmän sitä, että turkulaiset saavat Fölissä lisää palveluja ja Turussa sijaitsevien yritysten työvoiman saatavuus helpottuu.

Kaarinan nettokustannukset joukkoliikenteestä saattavat kasvaa hieman Paimion liittyessä Föliin. Kasvu perustuu kaarinalaisten matkoihin Paimioon ja voi olla 47.000 euron luokkaa vuodessa. Joukkoliikenteessä kuitenkin tämäkin luku sisältyy virhemarginaaliin, sillä taloudelliseen tilanteeseen vaikuttavat kunakin vuonna niin monet asiat, erityisesti matkustajamäärä. Fölin näkemyksen mukaan Paimion liittymisestä on hyötyä Kaarinalle. Kuntalaiset pääsevät kulkemaan naapurikaupunkiin helposti töihin ja asioille, ja paimiolaiset vastaavasti Kaarinaan. Mitä enemmän Paimio kehittää joukkoliikennettään ja matkustajamäärä siellä

kasvaa, sitä enemmän siitä on Kaarinalle hyötyä Paimion ja Turun välisen sijainnin ansiosta. Kaarinalaiset saavat Föliissä lisää palveluja ja Kaarinassa sijaitsevien yritysten työvoiman saatavuus helpottuu.

Paimion liittyminen Föliin ei käytännössä vaikuta Raision, Naantalın, Liedon tai Ruskon joukkoliikenteen kustannuksiin.

Seudullinen joukkoliikenne pitää Paimion hyväksymistä Turun seudun joukkoliikenteen viranomaisalueeseen perusteltuna.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää ilmoittaa lausuntonaan Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle, että se puoltaa Paimion hyväksymistä Turun seudullisen joukkoliikenneviranomaisen toimivalta-alueeseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 18.29.